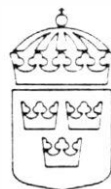

Motion till riksdagen

1989/90:Ub105

av Gunhild Bolander och Ulla Pettersson (c, s)
med anledning av prop. 1989/90:90 om forskning

Mot.
1989/90
Ub105-110

Sedan 1988 finns en fast organisation för högskoleutbildning på Gotland. Ansvaret för denna har lagts på en till länsstyrelsen knuten högskolekommitté, som ansvarar för planering och genomförande av högskoleutbildningen i länet. All utbildning genomförs i samarbete med en annan högskola, och hittills har förutom Stockholms universitet och KTH även lärarhögskolan i Stockholm, gymnastik och idrottshögskolan, Umeå universitet, konstfackskolan och konsthögskolan i Stockholm varit engagerade i verksamheten.

Denna organisatoriska lösning överensstämmer helt med de förslag som framfördes i utbildningsdepartementets utredning Utbyggd högskoleutbildning (Ds U 1987:II). Av utredningen framgår att syftet med den i förhållande till övriga högskolor avvikande organisatoriska lösningen på Gotland var att säkerställa ett flexibelt och brett utbildningsutbud av lika god kvalitet som erbjuds inom högskoleväsendet i övrigt.

I budgetpropositionen 1988 säger föredragande statsråd: "Förslaget uppfattar jag som en smidig lösning som bör kunna tillämpas i ett län med de speciella förutsättningar som Gotland har. Möjligheterna att på ett effektivt sätt tillgodose skilda och skiftande utbildningsbehov bör därmed bli större".

En utgångspunkt för högskoleutbildningen på Gotland är att verksamheten i alla relevanta avseenden skall ha samma status som en högskola. Detta innebär att verksamheten tilldelas medel för utbildning, utrustning etc. på samma sätt som övriga högskolor. Under innevarande budgetår har högskoleutbildningen på Gotland erhållit medel från anslagen:

- D 4 Lokalkostnader m.m. vid högskoleenheterna
- D 12 Lokala och individuella linjer samt fristående kurser
- D 28 Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål
- 11. UHÅ-ramen
- Medel för basresurser enligt särskilt beslut från regeringen

I regeringens proposition om forskning 1989/90:90 föreslås en kraftig ökning av resurserna för forskningsstödjande åtgärder vid de mindre och medelstora högskolorna. I propositionen har ej föreslagits några resurser för detta ändamål till högskoleutbildningen på Gotland. Det går inte att utläsa av propositionen om detta ställningstagande grundas på uppfattningen att forskningsstödjande åtgärder ej fyller någon funktion i anslutning till högskoleutbildningen på Gotland eller om departementet, i motsats till tidigare ställ-

ningstaganden. har funnit att högskoleutbildningen på Gotland ej bör ges likvärdiga förutsättningar som övriga mindre högskolor.

I propositionen framhåller man att ansträngningarna måste öka för att lärarna vid de mindre högskolorna skall integreras i forskargemenskapen på lika villkor. I detta sammanhang finns anledning att framhålla att lokala lärarkrafter i flera fall är engagerade i högskoleutbildningen på Gotland. Kommer riksdagen att fastställa de i propositionen framförda förslagen får dessa lärare inga som helst möjligheter att få kontakt med och följa vad som sker inom forskarvärlden.

Vid utredningen av de utbildningar som ges på Gotland har en målsättning varit att utnyttja de speciella förutsättningar som finns inom länet. Avsikten med detta har bl.a. varit att erbjuda utbildning som är av intresse även för elever från övriga delar av landet. Detta gäller t.ex. en kurs i miljö och byggnadsvård som behandlar miljöpåverkan på olika byggnadsmaterial, i första hand sten, och hur man kan restaurera och skydda gammal bebyggelse från skador som uppstår till följd av luftföroreningar etc. Lärarna till denna utbildning rekryteras från flera håll inom och utom högskolevärlden. Behovet av forskning inom detta område är mycket framträdande och förutsättningarna för sådana forskarinsatser är inte någonstans så bra som på Gotland.

Forskning på Gotland måste precis som grundutbildningen drivas i samverkan med etablerade forskningsinstitutioner. Vad gäller grundutbildningen finns i dag väl utarbetade och etablerade former för denna samverkan. Det redan etablerade samarbetet kan med fördel utvidgas till att även omfatta forskning i olika former.

Ett tungt vägande skäl för tillkomsten av de mindre högskolorna har varit ambitionen att genom en spridning av den högre utbildningen skapa förutsättningar för en god infrastruktur i hela landet. Bakom förslagen i forskningspropositionen kan man ana liknande tankegångar. Den organisatoriska lösning som valts för högskoleutbildning på Gotland har av alla inblandade parter befunnits fungera på ett bra sätt till jämförelsevis låga kostnader. Det vore därför mycket olyckligt om organisationsformen fortsättningsvis kommer att tas som intäkt för en snålare resurstilldelning. Detta strider också mot avsikten att utbildningen på Gotland skulle vara jämförbar med den vid andra högskolor vilket såväl utredningen som propositionen avsåg. Ett sådant agerande från statsmakterna kommer med nödvändighet att medföra att högskoleutbildningen på Gotland får en lägre standard än i övriga län och att bristen på kompetent och högutbildad arbetskraft kommer att bestå i länet.

Mot ovanstående bakgrund framstår det som nödvändigt att högskoleutbildningen på Gotland får del av de medel som kommer att fördelas för forskningsstödande åtgärder. En rimlig nivå bör enligt vår mening vara 400 000 kr. för budgetåret 1990/91. Detta belopp bör under de två följande budgetåren utökas med 150 000 respektive 100 000 kr.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i mo-

tionen anförts om att högskoleutbildningen på Gotland skall ges samma status och utvecklingsmöjligheter som den vid övriga mindre högskolor.

Mot. 1989/90
U6105

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående medel för forskningsstödjande åtgärder i anslutning till högskoleutbildning på Gotland.

Stockholm den 20 mars 1990

Gunhild Bolander (c)

Ulla Pettersson (s)